

1. בצורת

בשעות קשות במיוחד אנפפו האימהות שירים שניסו להישמע עליזים, קצביים אפילו, כדי לדרבן את הקטנים להגביר את הקצב למרות החום והיובש. עשרות פעמים שאל צוק את עצמו אם אי פעם תיגמר הדרך הזו. כלומה, אם יספיקו להגיע אל היעד לפני שיעצור אותם החום, יעצור סופית.

כבר שבועיים השתרכה הקבוצה כך, מאז שהחלו המרחבים לקבל צורה צחיחה עוד יותר מהרגיל. באספת חירום של האימהות, זו שצוק, כמו יתר חבריו, לא הורשה להשתתף בה אך הצליח להטות אליה אוזן

גדולה וסקרנית, הוחלט לצאת למסע.

"זו הדרך היחידה שלנו לשרוד עד עונת הגשמים הבאה", סיכמה שם מישהי בעגמומיות, וצוק נחרד.

אחר כך הכול היה נופת חיוכים. הודיעו בחגיגות שהולכים לצאת למסע רחוק ומיוחד לאזור הקונגו, וששם ישהו עד שישתפר המצב.

מאז הם הלכו, בימים ובלילות. היובש נעשה בן לוויה קבוע והתפריט כלל צמחייה יבשה ומי שלוליות שעדיין בצבצו פה ושם ולא בדיוק הספיקו כדי להרוות את הצימאון העז.

"בקונגה לא חסרים מים", חזרו ושנו אימהות לכמה סרבנים קטנים שהצעדה הבלתי נגמרת נמאסה עליהם כבר אחרי היומיים הראשונים. איכשהו, המשפט הזה הפך לסיסמה הבלתי רשמית של המסע.

צוק, שהחשיב את עצמו מאז ומתמיד לבוגר מכפי גילו, השתדל לצעוד בדממה בלי ליילל כמו קטנטן מפונק, אבל בלילה השישה עשר לצעדה כבר כשל כוחו. בדיוק כמו כל הקטנטנים המפונקים שעליהם גיחך בסתר ליבו בימים האחרונים, הוא רבץ בלי כל הודעה מוקדמת ולחש: "זהו, לא יכול יותר", בשפתיים חרבות.

"צוק, אני חושבת שהקונגה קרוב הרבה יותר ממה שאתה מתאר לעצמך", אימא שלו אפילו לא טרחה להתכופף אליו, וצל קל של חיוך נלווה למילים שלה. זה היה מעודד.

הוא קם, נאנח והתחיל ללכת לאט. אחר כך לאט יותר, ועוד יותר, עד שמצא את עצמו האחרון בשורה, נאבק בעצמו בכל פסיעה מחדש.

לפעמים היו הלילות גרועים יותר מהימים. בלילה הוא חש שהאדמה פולטת את כל החום שאגרה במשך היום והופכת את האוויר לגוש הבל סמיך ובלתי נסבל.

אימא שלו צצה פתאום לידו, נוטשת את מקומה הקבוע עמוק במרכז הגוש.

"קשה, האז?" היא הפטירה.

צוק הנהן.

"אז תחשוב על הקוננה", היא הציעה.

"על הקוננה? מה אני יכול לחשוב על מקום שאני לא מכיר?" תמה צוק, ובלי לשים לב התאים את קצב ההליכה לזה של אימו.

"אבל היית שם!" פקחה אימא זוג עיניים, "באמת לא היינו שם כבר כמה וכמה שנים טובות, אבל אתה אמור לזכור את המקום. בפעם האחרונה שביקרנו שם היית בן... אה, בן פחות משנה בעצם. אבל אולי בכל זאת תצליח להיזכר קצת".

צוק קימט את מצחו ועצם את עיניו בריכוז. התמונה היחידה שעלתה במוחו הייתה מורכבת כולה מכתמים מטושטשים בצבעי כחול וחום. מים ואדמה כנראה.

"לא זוכר", הוא פקח את עיניו לבסוף, חוזר אל הלילה הרוותח ואל ענן האבק הנצחי.

"אז תדמיין", היא חייכה והושיטה לו חדק.

אז הוא דמיין, וזה היה נפלא. הקוננה שבדמיונו היה מקום קסום לברוח אליו בימים לוחטים ובליילות חנוקים. בקוננה החלומי שלו היו כמויות אדירות של מים, אינספור עצים רעננים וטעימים, צל בשפע מהעצים האמורים והמולה עליזה וערנית, אחרת כל כך מהדכדוך השקט שאפף אותם במדבר הבלתי נגמר.

הקוננה הפרטי של צוק היה מקום שבו לא צריך להידחק ולהידחק ולנגוח כדי לזכות בכמה טיפות מים עכורות, לא צריך לנפנף נואשות

באוזניים בניסיון חסר סיכוי להתגבר על החום, כי אפשר בכל רגע נתון פשוט לשאוב מלוא החדק מים ולהשפירץ בהנאה, בלי לחשוב לרגע אם המים מספיקים לכולם או לא.

בין חלום לחלום היה צוק תוהה אם יש בנמצא מקום נפלא יותר לפילים מאשר הקוננה שהמציא לעצמו, ואם לא נכונה לו אכזבה מסוימת כאשר יחזה סוף כל סוף בקוננה האמיתי.

"אימא, ספרי לי קצת על הקוננה", ביקש ביום העשרים ושניים, כשחש שהחלומות שלו מתחילים לחזור על עצמם ואפילו לשעמם קצת.

"לספר?!" כל הפליאה שבעולם הייתה על פניה של אימא, "מה כבר אפשר לספר על נהר ארוך ורחב ככל שיהיה? כמו שאתה מבין יש שם מים בלי סוף וצמחייה טעימה, המוני עדרים של ג'ירפות וזברות, וציפורים", היא מנתה בפשטות חסרת מעוף. "אה, וגם אריות כמובן", היא הוסיפה, וצוק כרכם את פניו.

אריות. הדבר היחיד שיכול להעיב על אושרו של פילון שמגיע למאגר מים עצום בגודלו.

נו, לא נורא. ממילא סכנת האריות מלווה אותם בכל מקום, לא רק בקוננה. אז גם שם יצטרכו להיזהר ולא להתרחק מהקבוצה חלילה וכל האזהרות הרגילות. מה לעשות.

"חשבתי שאתה כבר רוצה להגיע למים", אמרה אימא למראה פניו המתכרכמות.

"ברור", ליקק צוק את שפתו העליונה.

הנדידה צפונה הפכה לשגרה. ככל שהתקדם העדה, כך חש צוק שהוא כבר רגיל יותר לכמויות מים מצומצמות ולעלים יבשים וחסרי טעם שמתפוררים בפה לאבקה חולית, אבל החולשה שאפפה את העדר כולו התעקשה להוכיח שהמצב גרוע. אולי הם התרגלו נפשית למחסור

וליושב - אבל הגוף דורש את שלו.

בסוף השבוע הרביעי הוכרזה אספת חירום נוספת, וזקנת העדר הודיעה בפנים קודרות על נוהל בצורת. מכאן ואילך השתנתה ההיררכיה בחמולה:

בכל מאגר מים קטן או גדול שנקרה בדרכם ניתנה זכות קדימה לפילונים הצעירים, ואילו הפילות הבוגרות הסתפקו בשאריות, אם היו כאלה, או שאבו בחדק מעט לחות מהאדמה הבוצית שהותירו אחריהם הפילונים.

בקרב הפילות שררה אווירה קודרת, אבל מצב הרוח של הפילונים הקטנטנים דווקא עלה מאז שהפכו להיות הראשונים בתור לשתייה. הצמא כבר לא הכביד עליהם כל כך, והם היו קטנים ותמימים מכדי להבין את משמעות הנהלים החדשים.

לאחר כמה שבועות שבהם היה העדר שקט במיוחד, שוב נשמעו בו קולות צחוק ומשחק של פילונים, וצוק שם לב שהם משרים רוגע מסוים על הפילות המבוגרות, אף על פי שהמצב נותר חמור כשהיה.

לאחר שלושה ימים נוספים, לקראת השקיעה, נדרכה לפתע זקנת החמולה ונעצרה על מקומה. העדר כולו דמם.

לאחר דקה ארוכה של שקט עמוק, נשמעה תרועת ניצחון מראש השיירה. שאר הפילות זקפו את אוזניהן באחת, ואז כמו ניתן האות, וקולות התרגשות, אושר וצחוק מהוסה מעורבים בהתייפחות קלה פה ושם מילאו את החלל.

ציפורים. הציצים בישרו שיש באזור ציפורים, והרבה. הם בדרך הנכונה, קרובים עד מאוד אל הנה. כעת היה קצב ההליכה קרוב יותר לריצה, וגם כשירד הלילה ושקט גמור השתרר באזוה המשיך העדר בעליצות אל תוך החושך העמוק. גם שאגות האריות שנשמעו מפעם

לפעם לא היו מאיימות כמו תמיד.

לאחר שעות ספורות חשפו ערפילי הבוקר תמונה שגרמה לנשימתו של צוק להיעתק לכמה שניות:

האופק היה צבוע כולו בכתמי כחול וחום מטושטשים, מנוקדים בירוק בהיר וכהה. העדר כולו נעצר ביראת כבוד.

הגענו. הקוננה.